

Arkeolojiyi Anla(t)mak
Aspendos
Antik Kenti

Sponsorluk Dosyası

Aspendos Antik Kenti

Türkiye'nin en çok ziyaret edilen ören yerlerinden biri olan Aspendos antik kenti, çok iyi korunmuş tiyatrosu ve benzersiz su kemerleri ile tanınması ile birlikte, günümüze kadar ulaşmış pek çok başka tarihi yapıya da ev sahipliği yapmaktadır.

Antalya'nın yaklaşık 40 km doğusunda bulunan Aspendos, antik dönemde Eurymedon Nehri (Köprüçay) yanında kurulmuş bir nehir limanı kentiydi. Tuz ve tahıl rezervlerinin büyüklüğü ve at yetiştiriciliği ile ünlü olduğu antik kaynaklardan bilinen kent, Perge, Side ve Silyon gibi Pamfilya bölgesi kentlerinin en kudretli, zengin ve önemlilerinden biriydi.

Günümüzde ziyaret edilen Aspendos yapılarının pek çoğu Roma dönemine ait olmakla birlikte, surlar ve market binaları gibi bazı yapılar ise Helenistik döneme tarihlenir. Aspendos gezisi esnasında görülmese de şehrin tarihi daha

eskilere dayanır; MÖ.5/4. yy'da Aspendos'un hem Pers hem de Aegina standardında sikke bastığı bilinmektedir.

13. yy'da Selçuklu Türklerinin bölgeye hakim olmalarından sonra da Aspendos'da yerleşim devam etmiştir. Bu da Türkiye'nin en ilginç antik yapılarından birinin günümüze korunarak gelmesini sağlamıştır. Bu yapı, Selçukluların saraya çevirerek kullandıkları Roma tiyatrosudur. İlk yapıldığı dönemlerdeki ihtişamı ve güzelliğinin yanı sıra Selçukluların bıraktıkları önemli fakat hemen göze çarpmayan izler de yapıyı büyüleyici kılar. Dönemi için bir mühendislik harikası olan su kemerleri ise kentte bilim insanlarının en çok ilgisini çeken ve hakkında referans verilen yapıdır.

Atatürk, 1930 yılında Aspendos'u ziyaret etmiş ve tiyatronun korunarak kullanılmasını teşvik etmiştir.

Arkeolojik Mirasın Korunması ve Anlatılması

Aspendos Projesi'nin antik kentteki kazı çalışmaları, Hacettepe Üniversitesi'nden Doç. Dr. Veli Köse başkanlığında Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün sağladığı izin ve fonlarla gerçekleşiyor. 2014 yılında Bakanlar Kurulu Kararlı kazı haline gelen Aspendos kazısı, şehrin tarihini ve gelişimini anlamanın yanında "kültürel miras yönetimi" alanında da çalışmalar yürütmekte. Türkiye için yeni fakat son derece gerekli bir alan olan kültürel miras yönetiminde Türkiye'deki ilk projelerden biri *Aspendos Sürdürülebilir Gelişim ve Alan Yönetimi Projesi*, İngiliz Arkeoloji Enstitüsü ve Hacettepe Üniversitesi'nin ortak projesi olarak, İngiliz vakıf Headley Trust'ın finansal desteği ile 2013 yılı Ocak ayında başladı.

Bu çalışmaların ana amacı, Aspendos kentini layık olduğu en iyi ve doğru bir şekilde bilimsel ve sosyal sorumluluk çerçevesinde sadece Türkiye'nin değil tüm insanlığın ortak mirası olarak araştırmak, anlamak, korumak ve onarmak; bunun yanı sıra medya ve bilimsel araçlar sayesinde Aspendos'u Aspendos'da ve Aspendos dışında tüm dünyaya anlatmak, tanıtmak ve sunmaktır.

Bu bağlamda bilimsel çalışmalardan elde edilen bilgiyi tüm ilgi grupları için tercüme etmeyi son derece önemsiyoruz. İnsan merkezli çalışmalarımızı hayata geçirmek için ise maddi ve manevi desteğe yani sponsorlara ihtiyacımız var.

Neden Sponsor Olunmalı?

Yürürlükte olan vergi muafiyeti kapsamında, 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu çerçevesindeki taşınmaz kültür varlıklarının bakımı, onarımı, yaşatılması, rölöve, restorasyon, restitüsyon projeleri yapılması ve nakil işlerine; kurtarma kazıları, bilimsel kazı çalışmaları ve yüzey araştırmalarına, sponsor olanlar, verdikleri desteğin tümünü gelir vergisinden düşebiliyorlar.

Her gün artan sayıda kurum kazılara sponsor oluyor: Aygaz'ın Sagalassos'daki Antoninler Çeşmesi Restorasyonu sponsorluğu, Shell'in Çatalhöyük kazılarına sponsorluğu, İÇDAŞ'ın Çanakkale bölgesindeki Parion ve Smintheion kentlerinin kazılarına sponsorluğu bir kaç tane örnek. Bu sponsorluklar, kurumlarına prestij sağlamakta ve onları sosyal sorumluluk alanında bir adım yukarıya taşımakta. Türkiye gibi arkeolojik ve kültürel miras açısından zengin bir ülkede, bu değerlerin korunması ve hak ettikleri şekilde değerlendirilmeleri, araştırılmaları ve özellikle de topluma sunulmalarında özel sektörün desteği hayati önem taşıyor.

Neden Aspendos?

Tabii ki en önemli neden alanın kendisi; Aspendos Tiyatrosu Türkiye'nin tanıtımlarında sıklıkla kullanılan ve pek çok insanın bildiği bir anıt. Her yıl düzenlenen Aspendos Festivali'ne gösterilen ilgi de bunun bir göstergesi...

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın verilerine göre kenti 2013 yılında yaklaşık 400.000 kişi ziyaret etti. Bu da Aspendos'u Türkiye'nin en çok gezilen 10 arkeolojik alanından biri yapıyor. Alanın girişine yerleştirilen sponsorluk tabelası, tüm ziyaretçilerin göreceği bir noktada yer almaktadır.

Aspendos Projesi'nin şu anki ekibinde sponsorluk arayışını, alanın çok daha iyi sunulmasını ve hem gelen ziyaretçinin hem de yerel halkın antik kenti daha iyi anlamasını "kendine iş edinmiş" bir ekip var. Bu da işlerin profesyonelce ve şevkle yürütülmesi anlamına geliyor.

Aspendos'da çalışan bilim insanlarının yazdıkları akademik ve popüler makalelerin teşekkürler kısmında sponsor kurumların ismine yer verilmektedir.

Sponsorluk Paketleri

Aspendos Ana Sponsoru: Bilimsel Çalışmalara Destek Paketi

Bu paket kazı izinleri ile denk düşecek şekilde 5 yıllık uzun dönem destekleri içerir. Alanın sadece 1 tane ana sponsoru olur; alanın girişindeki sponsorluk tabelasının yanı sıra tüm yayınlarda ismi geçer. Kurum için stratejik açıdan en verimli sonuçları doğuracağına inandığımız sponsorluk çeşidimizdir.

Restorasyon – Konservasyon – Deneysel Arkeoloji Çalışmaları: Yapıya bağlı olarak

Bu çalışmalar belli yapıların restorasyonu ve yeniden işlevlendirilmesi projelerini kapsar. Tek bir yapıya yöneliktir ve çalışmalar tamamlandığında sona erer. Yapının etrafına ve alanın girişine yerleştirilecek panolar ile sponsor kurumun sosyal sorumluluk hizmeti ön plana çıkarılır. Ayrıca yapı tekrar ayağa kaldırıldığında daha çok ziyaretçi tarafından gezileceği kesindir.

Tanıtım Faaliyetleri:

Aspendos ve Arkeolojisini Anlatmak paketi, tanıtıcı broşürleri, tanıtım kitaplarını, fotoğraf çekimini ve belgesel hazırlanmasını kapsar. Tüm bu basılı ve görsel malzemede kurumun desteği belirtilir.

Toplum Arkeolojisi Programı Destek Paketi:

Aspendos Sürdürülebilir Gelişim ve Alan Yönetimi Projesi'nin en önemli amaçlarından biri, antik kent etrafında yaşayan halkın bu gelişime ortak edilerek, bundan sosyo-ekonomik faydalar edinmesine destek olmaktır. Bu bağlamda gerçekleştirilecek faaliyetlerimize destek olmak isteyen kurumlar bunu sosyal sorumluluk projeleri olarak görebilirler. Bu pakete örnek olarak 'Çocuk Eğitim Atölyeleri Destek Paketi', 'Yerel Halkın Turizm Girişimlerinde Desteklenmesi', 'Aspendos Çevresinde Yaşayan Kadın Girişimcilerin Desteklenmesi' verilebilir.

Bilgi ve İletişim

Proje hakkında daha fazla bilgi için:
www.kulturelmirasyonetimi.com

Aspendos hakkında daha fazla bilgi için:
www.aspendosgezi.com

Aspendos kazıları hakkında:
www.aspendosprojesi.com

Veli Köse
Hacettepe Üniversitesi
velikose@hacettepe.edu.tr
(312) 297 81 52

İşıl Gay Gürsu
İngiliz Arkeoloji Enstitüsü
igursu@biaatr.org
(312) 427 54 87

Lutgarde Vandepüt
İngiliz Arkeoloji Enstitüsü
lvandeput@biaatr.org
(312) 427 54 87